

Debreceni Ujság
1918

DEBRECEN, 1918.

XXII. ÉVF. 2. SZÁM.

SZERDA, JANUÁR 2.

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy óra 2.80 kor. Negyedévre 8.— kor.
Félévre 16.— kor. Egész évre 32.— kor.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth-utca 3. sz. I-ső emelet.
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)
Egyes szám ára 10 fillér.

Az angol kormánykörök foglalkoztatja a breszt-litovszki békejavaslat.

Az entente hiába akar gögösen elnézni az orosz béketárgyalások felett: kénytelen tudomást szerezni róla és mérlegelni a központi hatalmak békeajánlatát, miután nyilvánvaló, hogy se Németország se a monarchia nem törekszik a béke sokra. Az angol munkások felszólására a sarokba szorított Lloyd Georg kénytelen volt kijelenteni, hogy az entente válaszolni fog az orosz felhívásra és a központi hatalmak ajánlatára.

Az angol miniszterelnök már csak Elzász-Lotharingia kérdésére tud kapaszkodni, pedig ez a kérdés is túlhaladott álláspont lesz mihamar, mert Németországnak nem kellene félnie még a népszavazástól sem, hogy a franciák által követelt terület népének túlnyomó többsége német. E kérdéssel különben már csak a franciákat lehet szédíteni, mert az olaszok nem harcolnak Elzászért és ha az Unió háborús céljainak vallaná azt, az amerikai nép közvéleménye is háború ellen fordulna, hiszen az Unióra nézve ez idegen cél.

De mért akarja Anglia felszabadítani mindenáron Elzászt, mikor az elzászi nép maga sem kívánja felszabadítani magát — és ha a nemzetiségi elv keresztültétele az entente programja, mért nem szabadítja fel Anglia az elnyomott izeket, akik szabadulni akarnak az angol járom alul és mért nem adja vissza Olaszágnak a szövetségének Máltát, Franciaországnak pedig Corsicát, mért nyomja el Egyiptomot és Indiát?

Az elzászi kérdés fölvetése tulajdonképpen csak ürügy a háború folytatására, azonban ez a kérdés fölveti önként az ellenkérdések egész tömegét, melyek eddig nem voltak a háború céljai, azonban az entente csökönysége folytán azokká válhatnak. A központi hatalmak nem tűzték hadicélul Lengyelország és Finnország felszabadítását, de önvédelmi harcuk sikeres folytatása e kérdéseket megvalósította. A háború folytatásának erőszakolása a központi hatalmakat az önvédelmi harc fokozottabb folytatására kényszeríti és minél sikeresebb lesz diadalmos ellenállásuk, annál közelebb jutnak e ma még messze fekvő kérdések a megvalósuláshoz.

Anglia a maga hódítási szándékait akarja leplezni az elzászi kérdés előtérbe hozásával, azonban míg rablóhadjáratait sikerrel folytatta eddig Mezopotámiában.

Palesztinában és a német gyarmatokon, Európában — eddig úgy áll a helyzet — elvesztette a háborút és ha szövetségesei, Olasz- és Franciaország elvénének, feltétlen bizonyossággal el is veszi, mert annyi ereje nincsen, hogy az egész világon összerablott területeket és leigázott népeket katonai hatalom alatt tarthassa éveken át. Ehhez még Anglia vagyona is kevés és minél tovább tart ez a helyzet, annál biztosabb az összeomlása. Oroszországot is telhetetlen hatalmivágya tette tönkre: Anglia sem kerülheti el sorsát.

Vilmos császár újévi hadparancsában jogos büszkeséggel állapította meg, hogy Németország hivivta világhatalmi állását, csak természetes, hogy nem enged magát helyéről leszorítani akkor, midőn leghatalmasabb ellenségét olyan megértő békére kényszerítette, melynek következménye a béketárgyalások befejezése után a központi hatalmak szövetségének kiterjesztése lehet, sőt ami már nagyon is valószínű, hiszen Oroszország már a béketárgyalások alatt is teljes rokonszeggel fordult a központi hatalmak felé. Új alakulás előtt áll a világpolitika és ennek irányító tényezői a központi hatalmak.

A vezérkar jelentése.

Budapest, január 1. (Keleti harctér.) Fegyverszünet.

(Olasz harctér.) Az asiagói fensikón és a Monte Tomba területén egész nap heves volt a tüztevékenység.

Németország harcai.

Ludendorff első főszállásmester jelentése.

Berlin, január 1. (Nyugati harctér.) Rupprecht trónörökös hadseregének A houthoulti erdőnél és Paschendaelenél tüzérségi tüzelés átmenetileg erősödött. Az angolok Monchytól délkeletre ellenünk intézett erős felderítő előtörése megállítására a december 30-iki terület nyereséget kibővítettük, a hadifoglyok száma néhány tizzettel és 70 főnyi legénységgel megsaporodott. A német trónörökös és Albrecht württembergi herceg hadseregének Prosenától északra és Ornes mindkét oldalán valamint St. Michieltől északra és keletre, a tüzérségi tevékenység időről-időre élénk volt.

Keleti harctér.) Nincs ujság.

(Macedon arcvonal.) Különös események nem voltak.

(Olasz arcvonal.) A Tomba területén a nap folyamán tovább tart a heves tüzharc.

Az orosz helyzet.

Az alkotmányozó gyűlés.

Genf, január 1. Mint a Petit Parisien jelenti Pétervárról, a Lenin-kormány elvben elfogadta a tervet, hogy az alkotmányozó gyűlés január második felében összehívassék.

(Ez azt jelenti, hogy az orosz, külön béke akkorára alighanem meglesz, mert a békészerződést az alkotmányozó gyűlés fogja szentesíteni.)

Wilson és a békekonferencia.

Rotterdam, január 1. Newyorkból jelenti a Daily Telegraph-nak: Wilsonnak az elhatározása, hogy a mostani breszt-litovszki béketárgyalásokon Amerika nem vesz részt, változatlan marad mindaddig, a míg nem mutatkoznak annak jelei, hogy Németország hajlandó lemondani katonai céljairól. Ha a központi hatalmak ideiglenes békejavaslatát érre szilárd biztosítékot nyújtanak, az amerikai kormány az elsők között lesz és követelni fogja egy békekonferencia összehívását.

Lloyd George és a breszt-litovszki javaslat.

London, január 1. A Manchester Quardinnak azt hírét, mintha Lloyd George Párisba készülne, hogy Clemenceauval tárgyaljon a breszt-litovszki javaslatról, alaplatannak jelenti ki.

Az entente felel a békejavaslatra.

Rotterdam, január 1. A Daily News jelenti Londonból: A szakszervezetek kongresszusa után a munkáspárt intézőbizottsága és a szakszervezetek választmányja péntek este felkereste Lloyd Georget, aki azt az élénk kívánságát fejezte

ki, hogy a hadicélokra vonatkozólag a munkások ismert memorandumát a kölcsönös megértés alapján tárgyalhassák. Szóba került ugyanakkor Magyarország és Ausztria és Németország breszt-litovszki békejavaslata is és Lloyd George kijelentette, hogy az entente-államok kormányai egyik, vagy másik irányban feltétlenül felelni fognak erre. Lloyd George azt mondta, hogy a kormánynak kötelessége, hogy szövetségeseivel megvitassa a dolgot és válaszoljon. Az angol miniszterelnök még megjegyezte, hogy Angolország az elzász-lotharingiai kérdésben támogatja a francia kormányt, amely a egész francia nemzetet képviseli, míg a szociálisták csak a nép egy csoportjának a képviselői.

Fin-német összeköttetés.

Pétervár, január 1. Németország és Finnország közt helyreállott a kereskedelmi összeköttetés.

(Miután az összeköttetés csak tengeren lehetséges, a balti tengeren a német, kereskedelmi hajózás rendes megindulását jelenti ez a hír.)

Zavargások Olaszországban.

Lugano, január 1. A nápolyi kerületből nagy arányú zavargásokról érkezik hír. Ennek oka az élelmiszerhiány.

Angol államférflak Párisban.

Páris, január 1. Bonarlaw és Chamberlain ideérkeztek.

Az angol kormánykörök és a breszt-litovszki javaslat.

London, január 1. A Daily Cronicle jelenti: Az angol kormány körében elismerik, hogy a breszt-litovszki javaslat olyan újdonság, amelyet tudomásul kell venni.

A király a hadsereghez.

Budapest, január 1. A sajtózállásról jelentik: Arz báró vezérkari főnök a hadsereg nevében üdvözölte a királyt az újév alkalmából. A király válaszában köszönetét fejezte ki a hadseregnek a remek teljesítményekért s üdvözlését küldötte az egész haderőnek.

Wekerle tárgyalásai Bécsben.

Bécs, január 1. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt tárgyalásokat folytatott Bécsben. Délelőtt Czernin külügyminisztert kereste fel, akinél Körner

német államtitkár és az osztrák miniszterelnök is megjelentek. Délután Mérey Kajetan nagykövetet és Gratz Gusztávot is bevonták a tanácskozásokba. Wekerle este 11 órakor visszautazott Budapestre.

Francia szenátorok Stockholmba akartak menni.

London, január 1. A Daily News jelenti Párisból: Egy szenátorokból álló küldöttség megjelent Clemenceau előtt s utleveleket kérték Stockholmba. Clemenceau megtagadta az utleveleket.

Harcok Oroszországban.

Rotterdam, január 1. Pétervárról táviratozzák: Irkuban a rendes csapatok és a vörös gárda együttesen már egy hét óta harcban áll a kozákokkal és a kadettekkel. Hír szerint egész városnegyedek pusztultak el. Az állami bank fiókját és a táviróhivatalt felgyújtották. Egy másik távirat szerint a Rtuter-iroda Pekingben át Karbinból tudósítást közöl, amely szerint a legutóbbi irkucki harcokban a vörös gárda emberei a francia konzult, a francia ügynököket és két másik franciát meggyilkoltak. A várost felgyújtották. A lakosság éheznek. A maximalisták Krasznojarszkból erősítéseket kapnak.

A német buvárhajóharc.

Berlin, január 1. A Wolff-ügynökség jelenti: Az 1917. év a tengeri hadviselésben meghozta azt a katonai politikai döntést, amely legnagyobb jelentőségű a népek nagy harcának a kimenetelére nézve. A tengeri kereskedelmi háború az elzárt területen vívott háború különös formáival az ellenséges, vagy az ellenség érdekében haladó kereskedelmi hajók ellen folyik. Félévi erélyes hadvezetés után szeptember havában az ellenség hajóúrválság állott be, amely az ellenséges tenger forgalom megbénulását vonta volna maga után, ha az ellenségnek nem sikerült volna semleges hajótér lefoglalásával és elvételeivel ezt a bénulást kikerülnie. A hajó pótlásnak ez a forrása azonban, csak úgy, mint a külföldön tartózkodó német hajóknak a lefoglalása, ezzel az erőszakossággal majdnem teljesen kimerült. További szaporodást az ellenség csak akkor érhet el, ha új hajókat épít. Az új hajók építése azonban az elsúlyesztéseknek mögött fog maradni. Még az ellenség szakértői körei is aggodalommal állapítják ezt meg. A rendelkezésre álló tengeralattjáró hajók száma a mérsékelt határok között haladó veszteségek mellett tartósan növekedik. A nyugati hatalmak gazdasági polgári ellátásában hiány mutatkozik gabonában és más élelmiszerekben, sőt nyersanyagokban is. A föld távolabb eső részéből való behozatal a hajóhiány miatt lehetetlen. Nyílttengeri flottánk az 1917. évben a nyílt tengeren vívott harcban diadalmasan bizonyította be képzettségének és anyagának fölényét a kétszer olyan erős ellenséggel szemben. Üsel-, Dagó- és Moon-szigetek elfoglalásánál fedélzetén szállított és kísért a tengeren túl egy tekintélyes csapatokból álló haderőt, a szál-

ltási flottának pedig sűrű aknamezőkben át egyengette az utját és a partraszállás teljes sikerü fedezése érdekében egyenlőtlen harcot vívott ujkorából való erőszárazföldi erődítmények ellen, olyan harcot, amely ebben a háborúban ellenségeinknek még a Dardanellák elavult erődítményeivel szemben sem sikerült.

A szatmári vonat szenzációja.

Titokzatos csomagok a kupékban.

Ezer csomag dohány.

Érdekes szenzációja akadt tegnap a Debrecenből Királyházára tartó személyvonatnak. Nagykároly állomáson ugyanis fölszállt a vonatra Vásárhelyi, csengeri pénzügyi fővigyázó s a vasúti kocsi egyik második osztályú fülkéjében gyanus nagy papírosdobozokat vett észre. A csomagok tulajdonosa u in kezdett érdeklődni, de mindenki idegenkedett a fülkében magának vallani a gyanus csomagot. Egy fiatalember azonban zavartan kezdett mozdulni, amivel egyenesen magára terelte a figyelmet. A fővigyázó erélyesen rászólt:

— Miért nem mondja, hogy ön a tulajdonsa ezeknek a csomagoknak?

A fiatalember zavartan válaszolt és kétségbeesetten mondta:

- Az enyémek.
- Mi van bennük?
- Ruhanemű . . .
- Hová viszi?
- Máramaroszigetre . . . üzletem van ott.

Vásárhelyi fővigyázó előszedte a csomagokat s fölöntotta mindegyiket. Tele volt valamennyi doboz jó fajtá nípadohánnal. Ezer csomag dohány rejtőzött a gyanus csomagokban.

A szatmári állomáson a dohányos fiatalember együtt szállt le a fővigyázóval, aki a csengeri pénzügyőrségre invitálta őt, az ezer csomag dohánnal együtt.

Színház.

MŰSOR:

A Csokonai-színházban.

Szerdán: Favorit, operett 3 felvonásban A) bérlet.

Csütörtökön: Leányvásár, operett 3 felvonásban. B) bérlet.

Pénteken: Svihákok, operett 3 felvonásban. C) bérlet.

Szombaton: Jubilláris előadás a Szombati rózsája, 25-ik előadása.

Vasárnap délután: Svihákok, operett 3 felv. Vasárnap este: Tót leány, népszínmű 3 felv.

A Vig-színházban.

Szerdán: Szerető színjáték 4 felvonásban. Csütörtökön: Kék róka, Thuróczy Gyula első fellépte.

Pénteken: Nagymama, vígjáték.

Szombaton délután: Ceizmadia, mint kísértet. Szombaton este: Királyné, meghalok érted. dráma.

Vasárnap délután: Nagymama, vígjáték. Vasárnap este: Királyné, meghalok érted.

Szilveszter a színházakban. Általában nagy érdeklődés mellett tartja Heltai Jenő társulata előadásait Debrecenben és a két színházban napról-napra nagy közönség tápsol a szereplőknek. De erre a nagy ér-

<p>URANIA</p> <p>Ma, Csütörtök</p> <p>Előadások 5, 7 óra 9 órákor.</p>	<p>A breszt-litovszki béketárgyalások</p> <p>helyszíni felvétel. Gunnar Tolmas főszereplésével</p> <p>Az éjféli vándor</p> <p>dráma 3 felvonásban.</p>
---	--

deklarációra is rálicitált a Szilveszter est. A Csokonai-színházban a Padlásszoba, operett ment bérletszünetben és a színház zsufoolásig megtelt. A Vig-színházban este két előadást is tartottak, az egyiket hét órákor, a másikat kilenckor. A kilenc órai előadásra a felemelt helyárak dacára már aznap nem lehetett jegyet kapni este pedig árszija volt a jegyeknek s negyvenötven koronát is ígértek, csak bejuthassanak az éjféli nyuló programmal és konfetti csatával rendezett előadásra. Mikor a debreceni színészet fénykorát érte még akkor sem volt ilyen lázas a közönség érdeklődése. De ugyanakkor a történeti hűség kedvéért ide kell jegyeznünk, telve voltak a mozik és egész Szilveszter-estén zsúfoltak a kávéházak is.

Favorit. (A színházi iroda jelentése.) Ma a Csokonai-színházban A) bérletben a Favorit operett kerül színre.

Szerető. (A színházi iroda jelentése.) Bródy Sándor nagysikert aratott drámája, a Szerető ma este kerül színre a Vig-színházban.

Thuróczy Gyula fellépte. (A színházi iroda jelentése.) A debreceni közönség kedvelt szerelmes színésze, Thuróczy holnap kezd meg rendszeres működését. Első fellépte a Vig-színházban lesz a Kék róka című vígjátékban.

Leányvásár. (A színházi iroda jelentése.) Holnap B) bérletben kerül színre a Leányvásár operett a Csokonai-színházban.

Gunnar Tolnás, a nagy nordisk művész két kitűnő szerepét látjuk ma az Urania-ban, az egyik Az éjféli vándor című drámában, a másik A császárné nyakéke című detektív történetben. Mind a két szerepet bámulatra méltó művészettel játssza.

A békekötés Breszlitovszkban. A filmscsoport fűrgességét bizonyítja, hogy már ma bemutatathatják az Apollo és Urania e világtörténelmi nagy esemény helyszíni mozgókép felvételeit.

Fedora. Victorien Sardou drámáját látjuk ma filmen az Apollóban. A felvételek, a rendezés és megjátszás kitűnő, a főszerepet kedvelt moziprimadonnánk: Berky Lilli játssza.

Haza az orosz fogságból. Szemtanuk a forradalomról.

Két és fél évi orosz fogság után tegnap érkezett haza egy kolozsvári fiatalember, aki hosszú raboskodása alatt végig szenvedte Szibéria fogolytáborainak kórházaiban mindazokat a szenvedéseket, amiket csak egy beteg fogolyra kimerhet a sors. A legszörnyebb karácsonyi ajándék volt az invalidus-jogász hazatérése.

Hét hónappal ezelőtt — mondotta — már forrongásban volt Oroszország, a cárt elűzték és mindenütt az orosz munkásság volt az ur. A forradalom kitörését még Szibériában éreztük, ahol egy kis púpos orvos kivont karddal végig szaladt a kórház termeiben és üdvölgással jelentette, hogy kitört a forradalom. A kórházban levő orosz tiszték összereglettek a hír hallatára és igyekeztek egy jól védett helyiségbe vonulni royalista érzelmeik megbeszélésére.

Pétervárot a forradalomból keveset engedtek látni. A kórházból senkit sem engedtek ki s csak indirekt értesültünk a komité működéséről. Mikor már szabad volt legalább az

ablakhoz mennünk, láttuk, hogy a városban romok hevernek szanaszét, sok helyt piros zászlók lengtek s a falakon proklamációk hirdették a forradalmat.

Rövid pétervári kórházaskodás után Finnországon keresztül Haparandába kerültünk, ahol a svédek különös szeretettel fogadtak, minden közbeeső nagyobb állomáson svéd tiszték fogadtak s itt ittunk először sört és olvastunk magyar ujságot. Örebröbe a svéd királyné is elküldte megbízottját, majd Dániába vitték, ahol majdnem hét hónapig tartottak. Haldban a dán király is elének jött s minden tiszttel külön elbeszélgetett. Érdekes megemlíteni, hogy a dán király milyen demokratikus a néppel szemben, a lakosság minden üdvölgés nélkül köszönti s a szárnysegédek is magára hagyják nem egyszer.

A gentlomane dánok fogadtatásai után Németországban már nem kellett olyan mély lelkedést a megérkezésünk, nem volt előre jelezve az érkezésünk sem, ellenben Bécsben és Budapesten hatalmas néptömeg várta a vonatunkat, hivatalosan is ünnepelték a visszatérő rokkantakat s a zenekar mindenütt a Hymnusszal fogadott.

Még nagyon sok érdekes epizódban volt részük a hosszú fogságban, de mindazokról nem aktuális beszámolni.

Ujdonságok.

Ujévi üdvözet — Belgrádból. Egy tábori lap érkezett a Debreceni Ujság szerkesztősége címére Belgrádból, amely az ott szolgáló debreceni 39-es bakák ujévi üdvözlését jelenti a debreceni közönségnek. A tábori lap tartalma ez:

Tekintetes Szerkesztőség! Tisztelettel kérjük b. lapja útján Debrecen város közönségének az itt Belgrádban élő 39-es fiúk ujévi üdvözlését átadni. Gariscsák József önk. káplár, Tatay András, Tatay János, Turi Gábor káplárok, Hajdu Bertalan, Kovács József, Biró Lajos érvezetők, Wágner Lajos örmester, Ornstein Sándor, Jónás Kálmán, Takács József és Goldstein Benedek 3. honvédek.

Eljegyzés. Précz Benő eljegyezte Weisz Paulácskát Debrecenből. (Mindem külön értesítés helyett.)

A Solymosi kiállítás megnyitása. Szilveszter-est utáni nap lévén — különben is zímankós esős idő, tehát igen kevesen jelentek meg a Solymosi kiállítás megnyitására. De, akik ott voltak, elragadtatással beszélnek a látottakról. Legtöbben emlegetik Koszta József „Merengő parasztleány”-át, Zombory Lajos gyönyörű állatképeit, Pentelei-Molnár János, Molnár Z. János Boemm Ritta, Romék Árpád és Tamássy Miklós csendeleteit, Telkessy Valér, Bosznay István, Kézdi-Kovács László, Neogrady Antal és Zorkoczy Gyula tájképeit, Neogrady Antal és Zorkoczy Gyula tájképeit. Említeni, kik megérdemelnek, legjobb, ha azt mindenki megnézi.

A karácsonyi szünidő meghosszabbítása. Fővárosi tudósítónk telefonon jelenti: A karácsonyi iskolai szünidőnek január 3-ikán kellett volna végződnie. A kultuszminiszter azonban rendeletileg két héttel meghosszabbította a vakációt. Az állami iskolákban január 17-ikén kezdődik meg újra a tanítás.

Az Iparművészeti kiállítás, melyet a debreceni jótékony nőegylet a Hazai Iparművészeti tárgyakból rendezett igen fényesen sikerült. Lelkünk örömmel télt el látva, hogy a Magyar Iparművészet — mily magas produkcióra képes, amely nemzet ily műremekeket tud termelni, annak nagy jövője, annak joga van az érvényesülésre. A kiállítás szép anyagi sikerrel zárult, amennyiben 3241 korona 71 fillért jövedelmezett a szegények segélyezésére. Illesse köszönet mindazokat, kik adományaikkal, szereplésükkel és a rendezés fáradságaival áldoztak ily művészi és egyben nemes célnak. Illesse köszönet főként Torockay Oswald urat,

művészi elrendezését, továbbé mindasokat, kik megértve a nemes intenciót, mellvel a kiállítás rendezetett oly készséggel siettek műtárgyaikat a kiállítás céljaira följánlani. De illesse legióképpen a nőegylet hölgyeit és annak farradhatatlan tevékenységű elnöknőjét, Fráter Erzsébetet, kinek buzgósága és tevékenysége ily nemes célok érdekében páratlan. A következők voltak szivesek a sikert előmozdítani. Felülfizettek: Steinfeld Mihályné 200 K, Csanak Jánosné 50 K, dr. Czako Zsigmondné 28 kor., Márk Endréné 10 kor., dr. Baltazar Dezsóné 4 K, Gróh Ferenc 8 K, Nagy József 9 kor., Kontsek Géza 8 kor., Reviczky Józsefné 3 kor., Bernáth Sándorné 4 kor., Lintner Sándorné 2 kor. Gyűjtőveken adakoztak: Fráter Erzsébet 506 kor., dr. Balkányi Emilné és Jurinák Gyuláné ivén 150 kor., Koncz Antalné ivén, a növendékek 104 kor., Sass Béláné ivén 70 K, Balogh Istvánné ivén 77 kor., Zoltán Ödönné ivén 78 kor., Pákozdy Sándorné ivén 38 kor., Bardos Gézáné 28 kor. A gyűjtés összesen: 1139 korona. Ezenkívül igen sok természetbeli adományok voltak, bor, sör, likőr, rum, tea, cukor, sütemények, pogácsák, torták, szendvichek, husneműek, kenyerek, kiflik stb., amiket sajnos helyszűke miatt egyenként nem közölhetünk.

Öngyilkos iskolaigazgató. Jakab Árpád csucsaai iskolaigazgató különös módon vetett véget életének. Jakab gyógyíthatatlan betegsége miatt már régebb idő óta ágybanfekvő beteg volt. Egy héttel ezelőtt megparancsolta a cselédjének, hogy szerezzen neki jó erős zsineget, hogy az ágya felett levő függőnyt megigazíthassa. Jakab a zsineget elérgette és karácsony szombatján arra kérte a feleségét, hogy hozza le az ágya mellé a kerti létrát, mert gyermekkorában az édesanyjától azt hallotta, hogy az angyal karácsony után meglátogatja a betegeket és meggyógyítja őket. A létra — mondotta — azért kell, hogy az angyal azon keresztül az ágya rölé mázhasson. Jakab felesége, hogy ne ingerelje a beteget, teljesítette kívánságát. Másnap holtan találták meg Jakabot a létrán. A kötözsineggel a létrára felakasztotta magát.

A dohányneműek ára. Az új esztendő nem hozott kellemetlen meglepetést a dohányosoknak Ausztriában se: az áremelés, amelytől féltek, nem következett be, ellenben nagy változások mentek vágbe a dohányneműek gyártása körül, amelyeknek az a céljuk, hogy egységesítsék és egyszerűsítsék a sokféle szivar-, dohány- és cigarettafajta gyártását, hogy így a kedlendőbb fajtákból többet lehessen előállítani. Nem vonják ki a forgalomból a kedvelt Regalia Mediát, a Trabuccót, a Britannicát, a Virginíát, sem a Cuba Prtoricót és a rövid szivar is megmarad, de nem fognak speciálításokat, sem Operást, Palmast és Palmastast gyártani, sőt a hosszú szivarok is eltűnnek a forgalomból. A cigaretták közül Ausztriában továbbra is forgalomban lesz az Egyiptomi, a Dames, Sport, Hölgy és Magyar cigaretták, a többi fajtát ezentul nem fogják gyártani.

A korona árfolyamának javulása a semleges piacokon egyre tart. A háború folyamán majdnem három esztendőn keresztül nagyon erős kontremín-spekuláció is segédkezett a korona nemzetközi árfolyamának leszorításában. Az orosz békekötés hírére a kontremín megváltoztatta politikáját és fedezeti vásárlásokhoz fogott amelyekkel megindította a korona kurzusának emelkedését, most pedig a hős-spekuláció érezteti erősen hatását, főleg a váltóárfolyamoknak az utolsó két hét alatt történt emelkedésében. A márka javulása a semleges piacokon nagyobb, mint a koronáé s ez a körülmény magyarázza meg, hogy a márka és a korona relációjában komoly javulás még mindig nem mutatkozik, hogy 100 márka még mindig 155.50 korona. Megjegyzendő, hogy a márkának a semleges valutákhoz való arányához képest és általában a nemzetközi váltóárfolyamok relációjára szerint ez a kurzus még alacsony és pontos arányszámítás alapján körülbelül 162 volna az árfolyam.

APOLLO
Ma,
Csütörtök
Előadások
5, 7 és 9
Órákor.

A breszlitovszki békeárgyalások
helyszíni felvételek.
FEDORA
Victorien Sadou színműve 4 felv.
Főszereplő BERKY LILLY.

Dr. Láng-féle szanatóriumba felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Röntgen elektromos gyógyeszközök. Modern műtőterem. Tudakozódásokra az intézet készsége szolgál felvilágosítással. **Cím: Dr. Láng-féle szanatórium, Debrecen, Kossuth-utca 39. sz.**

Somossy László cég, Hajdúvármegye szállítója. A Debreceni Házipar győvörű kézműveinek kizárólagos raktára. Blousok, ruhák, párnák, kiegészítők, stb. Tekintse meg a kirakatot.

Halálozások.

Halálozás. Mélyszégyen fájdalommal tudatjuk felejthetetlen, kedves, jó testvérünk, nagybátyánk és jó rokonunk: **Friedrich Rezső** máv. ellenőr, állomásfőnök önfeláldozó életének 39. évében 3 heti betegség után Budapesten, f. hó 27-én bekövetkezett elhunytát. Kedves halottunk földi részét 1918. évi január hó 2-án, szerdán délelőtt 10 órakor fogjuk a máv. pályaudvarról a kath. plébánia templomban tartandó beszertelés után, a Szent Anna-utcai sírkertben nyugalomra helyezni. Az örök világhoz fényszedjék neki! Testvérei: Anna, öz. Podrogya Imréné, Lujza és Berta. Unokaöccsei: Podrogya Imre és Gyurka. Közeli és távoli rokonaink nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-u. 6. szám, rendezi.

Gyászjelentés. Mélyszégyen fájdalommal tudatjuk felejthetetlen jó férjem, fiám, testvérünk, sógorunk, nagybácsim és jó rokonunk: **Cseresznyés Mihály** máv. váltókezelő áldásos életének 52. boldog házasságának 26. évében, hosszas betegség után, december hó 31-én bekövetkezett elhunytát. Kedves halottunk földi részét 1918. évi január hó 2-án, szerdán d. u. 3 órakor fogjuk Homokkert Túr István-utca 4. sz. házunktól, a Kistemplomban tartandó gyászszertartás után, a Kossuth-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Végítészességétélre rokonainkat, ismerőseinket, az elhalt jóbarátait szomorú szívvel meghívjuk. Áldás és béke poraira! Bánatos özvegy: öz. Cseresznyés Mihályné Szikszay Mária. Édes anyja: öz. Cseresznyés Juliánna. Testvérei és sógországa: Erzsébet öz. Novozáth Frigyesné családijával, Juliánna férjével Kádár Lajossal és gyermekeikkel, Mariska férjével Schubert Ferencel, Szikszay József és neje Meszlényi Róza gyermekeikkel, Szikszay Juliánna öz. Földváry Jánosné gyermekeivel, Szikszay Róza férjével Fortin Károlyval és gyermekeikkel. Nagynénje: öz. Cseresznyés Istvánné Boldi Zsófia. Közeli és távoli rokonaink nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-u. 6. sz., rendezi.

Halálozás. Aláírottak úgy a magunk, valamint a kiterjedt rokonság nevében fájdalmas szívvel, de Isten bölcs akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a legjobb férj és áldott emléké jó rokon: néhai polgár **Szűcs István** életének 72-ik, boldog házasságának 8-ik évében hosszas szenvedés után 1917. december 31-én csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részét 1918. január 2-án délután 2 órakor fogjuk, a református egyház szertartása szerint a Boldogkert Uszó-u. 3-ik számú házunktól, a háznál tartandó gyászima után, a Várud-utcai temetőben levő családi sírboltban végső nyugalomra helyezni. Áldás és béke drága poraira! Bánatos neje: öz. polgár Szűcs Istvánné született Sipos Zsuzsanna. Közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Csúrka „Kegyelet” temetkezési intézet Debrecen, Kossuth-utca 8. szám, rendezi.

A lakásügy reformja Debrecenben.

Értesítem a város lakosságát, hogy a 4180. M. E. 1917. kormányrendelet értelmében a lakásügy reformja, valamint a háztulajdonosok és lakók kölcsönös érdekét szolgáló díjtalan lakásközvetítő létesítése érdekében, 1918. évi január hó 1-től kezdődőleg az üresen álló és megüresedő bérhelyiségek bejelentését és hirdetését illetőleg a következő szabályok lépnek életbe:

1. 1918. január hó 1-től kezdve minden bérbeadó háztulajdonos (házigazdák, házközelő) köteles az általa bérbeadott bérhelyiségek felmondás utján, vagy más módon beálló megüresedését, a lakáshivatalnak attól a naptól számított 3 nap alatt személyesen, vagy írásban bejelenteni, amikor a felmondás, vagy a bekövetkező megüresedést előidéző egyéb körülmény tudomására jutott. Az írásbeli megkeresésnek magában kell foglalnia a ház és a lakás, vagy üzlethelyiség pontos megjelölését (kerület, utca, házszám, földszint, vagy hányva

díj emelet, ajtószám) a lakás, vagy üzlethelyiség ismertetését, (hány utcai és udvari szoba milyen és hány mellékhelyiség), a bérösszeget s hogy a helyiség mikor fog megüresedni.

2. Azok a kiadó bérhelyiségek azonban, a melyeknél a felmondás, vagy a megüresedést előidéző körülmény 1918. január 1. előtt jutott a bérbeadó tudomására, a fent megjelölt módon 1918. január hó 1-től 10-ig bezárólag jelentésük be.

3. Tartozik továbbá minden bérbeadó úgy az üresen álló, mint a később megüresedő bérhelyiségek bérbeadását a lakáshivatalhoz az első pontban megjelölt adatok, azonkívül a bérlő nevének és előbbi lakóhelyének közlésével a lakáshivatalnak haladéktalanul bejelenteni.

4. Minden bérbeadó, vagy albérbeadó — tehát az is, aki az általa bérelt lakás egyes részeit (szobákat), butorozottan, vagy butorozatlanul albérletbe adja — köteles a lakásrészét, az üzlethelyiséget és egyéb bérelti helyiséget a felmondástól, vagy a megüresedést előidéző egyéb körülmény tudomására jutásától kezdve, a tényleges bérbeadásig, illetőleg albérletbe adásig, a ház kapuján kifüggesztendő hirdetésmennellyel hirdetni. A hirdetésmennely tartalmaznia kell a bérhelyiség helyét (földszint, emelet, ajtószám) a helyiségek és mellékhelyiségek számát és minőségét, fekvését (udvari vagy utcai), a bérösszeget, hogy a helyiség mely időtől kezdve s hogy butorozottan, vagy butorozatlanul bérelhető.

5. Minthogy a bérelt lakásba csak lakásigazolvány alapján szabad beköltözni, a bérlők a kibérelés alkalmával a lakásigazolvány kiállítását végeztetve fordultanak a lakáshivatalhoz, a bérbeadók pedig felmeretessék a bérlőket a lakásigazolvány megszerzésére.

6. A lakásigazolványt a beköltözés alkalmával a házfelügyelőnek (házmesternek), ha ilyen a házban nincs, vagy a bérbeadónak át kell adni aki a lakásigazolványt megőrzi a rendőrség, valamint a lakáshivatal igazolt közegeinek felmutatni tartozik.

7. A lakáshivatal megtagadhatja a lakásigazolvány kiállítását oly bérlőtől, ki vidékről akar beköltözni, kivéve, ha a beköltözésre életbevágóan fontos körülmények kényszerítik.

8. A lakás céljára rendelt helyiségeket, ideértve szállodai helyiségeket is, hivatali, irodai, vagy üzleti célokra csak a lakáshivatal engedélyével szabad bérbeadni, vagy felhasználni. Ilyen engedély hiányában a bérelti szerződés semmis.

9. Fenti szabályok a 4. pontban megjelölt hirdetési kötelezettségen kívül csakis főbérletbe adott bérlethelyiségekre vonatkoznak, tehát az albérletbe adott lakásokra, lakrészekre (szobák) nem szolgáltatnak irányadót.

10. A 4. pontban meghatározott s a házak kapuján kifüggesztendő hirdetésmennelyek ürlapjai a lakáshivatalnál díjtalanul kaphatók.

11. Aki a bejelentésre vagy a hirdetésre vonatkozó kötelezettségének eleget nem tesz, kihágást követ el és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Dr. Pető Pál,
Debrecen sz. kir. város
Lakáshivatalának elnöke.

Takarék és Hitelintézet

Ferenc József-ut és Csapó-utca sarkán.

A Magyar országos központi takarékpénztár affiliált intézete.

Elfogad: Takarékok betéteket könyvecskére és folyószámlákra.

Kölcsönöket nyújt előnyös feltételek mellett ingatlanokra váltóhitel, jelzálogkölcsön vagy törlesztéses kölcsön alakjában.

Értékpapírokra lombard kölcsönöket folyósít.

Értékpapírokat vesz és elad.

Tőzsdei megbízásokat gyorsan és pontosan közvetít.

Zalai Mark tanár

(Hatvan-ötös 1. szám, III. emelet)
3 havi könyvtári és gyorsírási — nappali és esti tanfolyama — január 4-én veszi kezdetét. Örési gyakorlatnál fogva az egyéni kisebb csoportokra osztott felzárók 3 hó alatt többet jobban végezhetnek, mint zsenge koruk ugyanannyi év alatt. — Több szakkönyvek szerzője. — Társadalmi és minisiteri elismerés. — Több ezer hallgató a legelőkelőbb állásokban. Beiratás délelőtt 10—13 ór ig 576

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög egy korona ötven fillér. Minden további szó tízenöt fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apróhirdetés két korona. Minden további szó husz fillér.

Ajánlat

Kályhatapasz
bármilyen kályhához és tüzhelyhez kapható. K. Ferenc József-ut 8. 419

Két
teljesen butorozott utcai szoba előszobával garzon lakásnak kiadó Batthyányi-utca 5. 9278

Egy
józan életű, ster-sütő-egéget alkalmazást nyerve, Vigkedv Mihály-utca 6. számú. 9275

Félfium
a nagyvremű közönség figyelmét olyan iskolának eladására, bérbeadására, vagy kiképzés általi egyének való átadására, hol több — rendbeli tanfolyam — szakszereven tanítják. Megérhető, biztos jövőt garantál. Komoly érdeklődőknek megadja Nagy Sándor irodája a felvilágosítást, Burgondis-utca 12. 9215

Modern
címfestő munkákat, — szobafestést, fényezéseket, ugyszintén címtábla le és feltételeket elállal Kleinfeller Emil. Telefon 8-97. 4

Különbéjratu
butorozott szoba, konyha mellékhelyiségekkel együtt kiadó, Széchenyi-utca 31. 9

Kereslet
Arany-ézüstöt, hullást, zálogjegyet vesz. meghívásra házhoz is elmegy. Steiner Mihály, Széchenyi-u 19.

Modern
2 szobás lakást mellék helyiségekkel májusra esetleg azonnali átvételre keresek. Címet kérem a kiadóhivatalban leadni. 343

Ügyes
takarítóné könyvvel jeleutkezzen. Mac. 7. I. em. balra. 9303

Keresek
megvételre kisebb asztal spanyelot, vagy tornyosat, tavelet kérek — János-utca 12 alá. 9216

Kereseték
megvételre 3 db. könnyű izós szekér és 2 pár — igazlószerzem. Ajánlatok Nagyszőlőtelep. — Debrecene 2. postafiók 35. címzandók. 9202

Szecszyári
alfőző kereseték rögtön belépésre. Temesvárra, gazdasági szecszyárba. Írásbeli ajánlatok beküldendők: Benedek Győző Temesvár, Magyar-utca 31. 9199

Szolga
felvétetik: — Somossy László cégnél, Kistemplombazár. 9164

Január
1-re egy ügyes mérőszegéd felvetetik. Jelentkezzen Arany János 62. alatt. 9160

Fekete sertés
félhízott, két éves Károly Ferenc József-ut 58. szám alól elvesztett, a megtaláló ugyanott illő jutalomban részesül.

Kartész
kapusnak a siketnek intézetében felvétetik.

Keresek
a kath. gimnázium 1 osztályába járó fiatalok mellé erélyes korrepetitort, aki felelősséget vállalt a vizsga sikeres eredményét. Cím a kiadóhivatalban.

Peresz
Karola keddi, csütörtöki, szombati táncórát a urilányok, intelligens táncpartnereket keresnek. Táncóra: este 7—8-ig.

Eladás
Eladó
használt butor és nőfelsőruhák. Piac-u. 58. II. e. 34. Rosenfeld. 9219

Modern
új butor, háló, ebédlő és uri szoba elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 9158

Eladó
ház, Arany János-utca 37. számú. Ertekezni délelőtt folyamán. 9309

Eladó
jó családi ház, konyha és gyümölcsös kerttel, 13 ezer koronáért. Vargaker, Herceg-utca 7. 9149

Szép
nagyteklű családi ház nagy udvarral, félteresszel, kamarákkal, jövendő kút, külön háttuludvarral jutányos ártért eladó. Cím Csapó-u. 76. kenyéruzt. 9149

Pályahunzatok
jutányos árban eladók Kossuth-u. 67.